Region Stockholm

CIRKULARITET REGION STOCKHOLM

UPPDRAG KHN

Jenny Kaleinek
Miljöenheten
Hållbarhet och internationella frågor
Regionledningskontoret

Region Stockholm

AGENDA

- Cirkularitet Region Stockholm
- Uppdrag: Incitament för hållbara produktval
- Uppdrag: Cirkulära flöden
- Potential och utmaningar

Region Stockholm

HÅLLBARHETSSTRATEGI

- **Minskad klimatpåverkan och resursanvändning**
  - Resursanvändning och miljöpåverkan minskar, fokus på vårdprocesser
  - Förlänga livslängden på produkter och material. Cirkulär design, innovation, cirkulära affärsmodeller
  - Högkvalitativ materialåtervinning
- **Människa och miljö skyddas från skadliga ämnen**
- **Ökad biologisk mångfald och värnade ekosystemtjänster**

LÅNGSIKTIGA HÅLLBARHETSMÅL

Till år 2030 har Region Stockholms totala klimatpåverkan halverats jämfört med 2019

År 2035 är flöden i Region Stockholms verksamheter cirkulära

Cirkulära flöden ska resultera i:

- ökad resurseffektivitet
- minskad miljö- och klimatpåverkan
- robust varuförsörjning.

HUR ARBETAR VI MED CIRKULARITET I REGION STOCKHOLM?

- Skapa förutsättningar ökad resurseffektivitet och cirkularitet i Region Stockholms verksamheter
- Skapa tvärfunktionella forum inom organisationen för att främja övergång från linjära till cirkulära flöden
- Styrning genom indikatorer och riktlinjer
- Extern dialog och samverkan regionalt, nationellt och internationellt

Region Stockholm

ÖKAD CIRKULARITET I VERKSAMHETERNA

SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ÖKAD RESURSEFFEKTIVITET OCH CIRKULARITET

Stöd, samverkan och kunskap
-verktyg
-workshops
-nätverksträffar

Innovation och pilotprojekt
-samverkan, utvärdering, sprida goda exempel

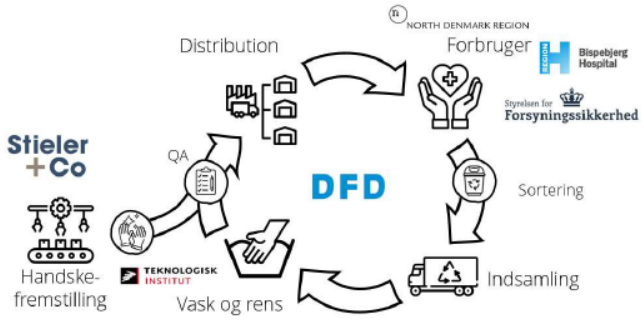

Cirkulära skyddsförkläden

Gröna kvinnokliniken

Re:GLOVE

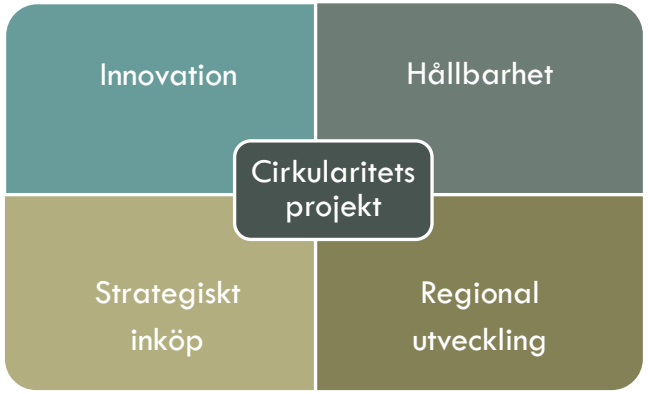
TVÄRFUNKTIONELLA FORUM

SKAPA TVÄRFUNKTIONELLA FORUM INOM ORGANISATIONEN FÖR ATT FRÄMJA ÖVERGÅNG FRÅN LINJÄRA TILL CIRKULÄRA FLÖDEN.

Forum innovation, strategiskt inköp, hållbarhet, regional utveckling
- Arbetsgrupper och åtgärder
- Kriterier innovationsfonden
- Arbetsgrupp för cirkularitetsprojekt

Cirkulär upphandling
-Samverkan inom kategoristyrt inköp och upphandling
-Forskningsprojekt cirkulär upphandling av plastprodukter

Samverkan HSF och vårdhygien
-Översyn krav i avtal
-Projekt minska onödig användning av handskar

Region Stockholm

UPPDRAG KHN- INCITAMENT HÅLLBARA PRODUKTVAL

Klimat- och hållbarhetsnämnden påbörjar en utredning om möjliga incitament som främjar övergången till mer hållbara produktval vid verksamheternas inköp.

BAKGRUND

- Produkter och material med lägre miljö- och klimatpåverkan är ofta inledningsvis dyrare än andra alternativ. Då inköpen belastar varje vårdavdelnings budget så väljs ofta det billigaste alternativet.
- Önskemål att ekonomisk kompensation sker direkt på priset. Bristande funktionalitet i MediCarriers system hindrar dock denna lösning.
- Få produkter där det finns en valmöjlighet mellan bättre eller sämre val utifrån miljö- och klimatpåverkan.
- Det är inte alltid lämpligt eller effektivt att styra för hårt mot alternativ som har en lägre miljö- och klimatpåverkan.
- Skyddsförkläden och riskavfallsburkar är två områden som verksamheterna identifierat som viktiga att kompensera. Andra åtgärder för lägre klimatpåverkan utreds; exempelvis tjänst för cirkulära skyddsförkläden och en metod för rening av riskavfall där riskavfallsburkar kan undvikas.

Region Stockholm

FÖRSLAG

1. Ekonomisk kompensation för inköp av utvalda produkter med lägre miljö- och klimatpåverkan

- Skyddsförkläden och riskavfallsburkar
- Kompensation 50-100% av prisskillnad
- Betalas tillbaka årsvis till verksamheterna
- Ca 2,5-7,5 miljoner kronor
- Minskad klimatpåverkan mellan 8-25% *skyddsförkläden* och 50% lägre klimatpåverkan från bättre val av *riskavfallsburkar*

2. Ekonomisk kompensation för övergång till cirkulära produkt- och materialflöden

- Medel kan sökas för att upphandla eller implementera cirkulära tjänster eller cirkulärt flöde
- Kompensation 50% av total kostnad
- Ca 10 miljoner kronor/år i minst tre års tid
- Potential till betydande minskad miljö- och klimatpåverkan och resursförbrukning

3. Andra incitament som främjar inköp av utvalda produkter med lägre miljö- och klimatpåverkan

- Pris till de tre avdelningar som uppnår t.ex. 50% produktinköp som är bättre ur miljösynpunkt
- Mindre budgeterade medel
- Betydligt lägre effekt än förslag 1 och 2

REKOMMENDATION

Förslag 2: Ekonomisk kompensation för övergång till cirkulära produkt- och materialflöden

- Utifrån Region Stockholms samlade ambition att minska miljö- och klimatpåverkan och resursförbrukning genom ökad cirkularitet så rekommenderas förslag 2.
- Cirkulära affärsmodeller främjas, som har möjlighet att minska miljöpåverkan genom hela livscykeln, samt bidra till ökad robusthet inom varuförsörjning.

UPPDRAG KHN – CIRKULÄRA FLÖDEN

Identifiera processer inom koncernens verksamheter med hög resursförbrukning och utreda möjlighet till cirkulära materialflöden och ökad resurseffektivitet. Identifiera potential för cirkulär tjänsteutveckling och cirkulär upphandling inom Region Stockholm.

Process: produkt- och materialflöde, rutin, arbetssätt

Resursintensivt flöde: materialförbrukning, klimatpåverkan, kostnad

METOD

Fokus 2022: Hälso- och sjukvårdsverksamhet

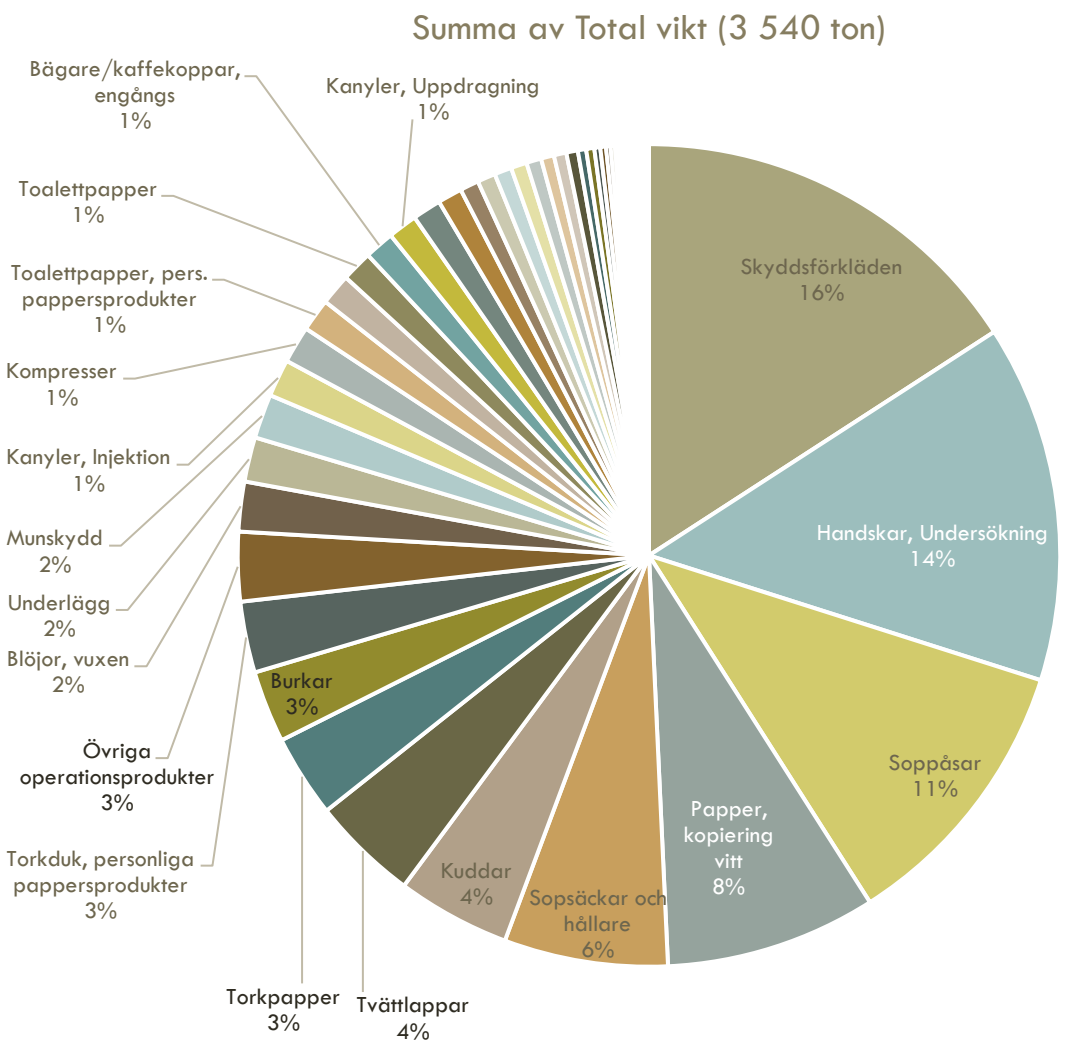
Region Stockholm

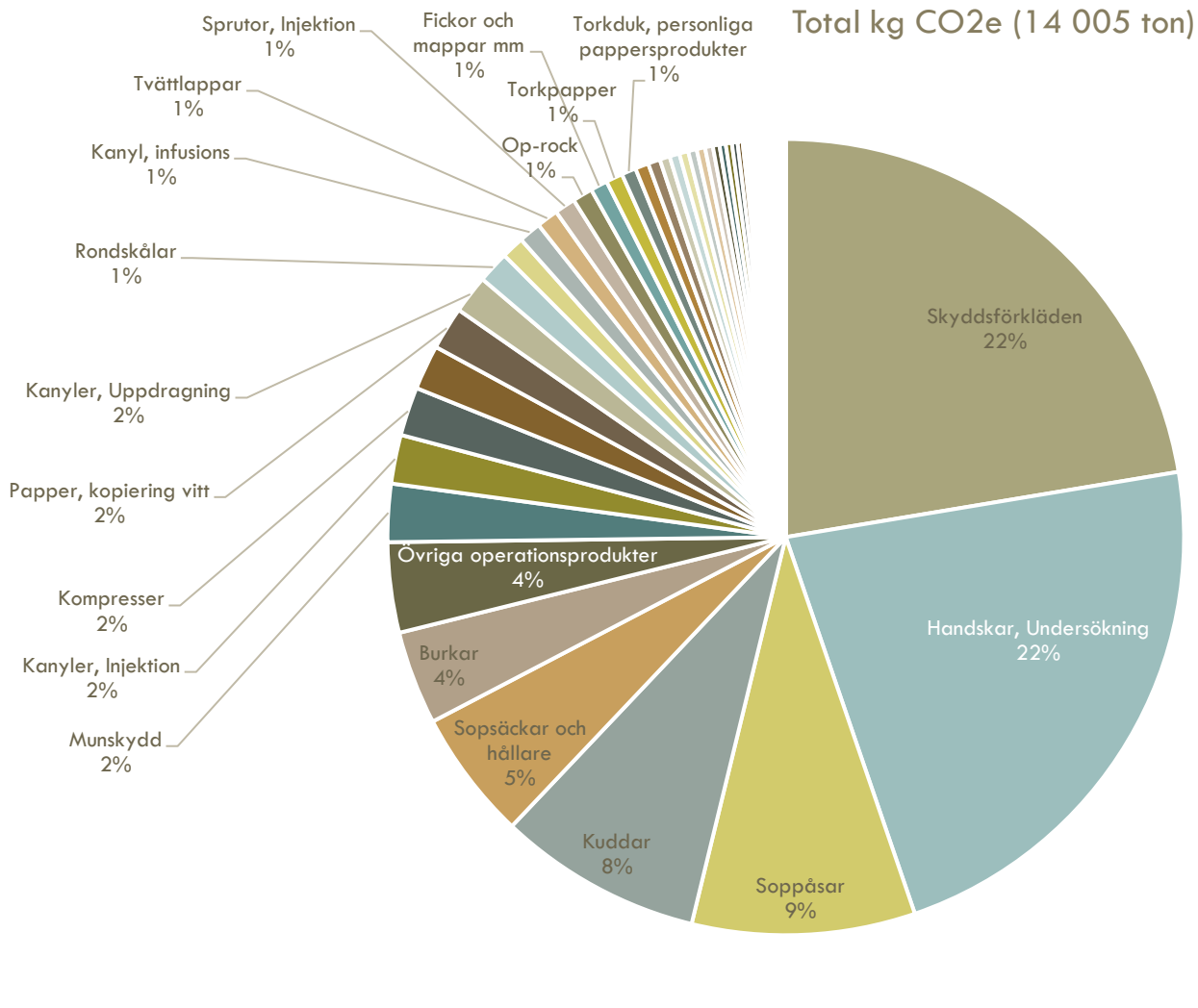
TRE HUVUDOMRÅDEN SOM HAR POTENTIAL TILL ÖKAD RESURSEFFEKTIVITET OCH CIRKULARITET:

1. Processer och produktflöden inom hälso- och sjukvårdsverksamhet
2. Interna processer för ökad resurseffektivitet och cirkularitet
3. Processer inom befintliga cirkulära flöden

Region Stockholm

ENKLA FÖRBRUKNINGSARTIKLAR – RESURSINTENSIVA FLÖDEN 2021

1. PROCESSER OCH PRODUKTFLÖDEN INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSVERKSAMHET

- Handskar
- Skyddsförkläden
- Operations-set

HANDSKAR

- Resursintensivt flöde: ca 100 miljoner handskar 2021
- Hög klimatpåverkan: ca 3200 ton co2e
- Låg resurseffektivitet och cirkularitet
- Kan användning minska med 5% skulle besparing bli 370.000 kr, 26 ton material och 162 ton co2e.

Åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkularitet :

- Samarbete med vårdhygien och verksamheterna för att minska onödig förbrukning, svinn och kassation. Översyn hygienrutiner. Projekt under 2023.
- Medverkan i innovationsprojekt Re:Glove som syftar till att utveckla metod för återanvändning av nitrilhandskar.
- Kontakt med företag som utvecklar en återvinningsbar handske som kan ingå i ett cirkulärt flöde.

SKYDDSFÖRKLÄDEN

- Resursintensivt flöde: inköp av ca 20,5 miljoner 2021
- Hög klimatpåverkan: ca 2200 ton co2e
- Låg resurseffektivitet och cirkularitet

Åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkularitet:

- Minska svinn och onödig användning genom samarbete med verksamheterna. Översyn av hygien- och städrutiner tillsammans med vårdhygien.
- Öka andel inköp av skyddsförkläden i biobaserad eller återvunnen råvara.
- Övergång till cirkulära produktflöden, fortsatt arbete med implementering av projekt cirkulära skyddsförkläden.
- Ekonomiska incitament för övergång till hållbara och cirkulära

OPERATIONS-SET

- Resursintensivt flöde: inköp av ca 270 000 set 2021
- Hög klimatpåverkan
- Låg resurseffektivitet och cirkularitet

Åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkularitet:

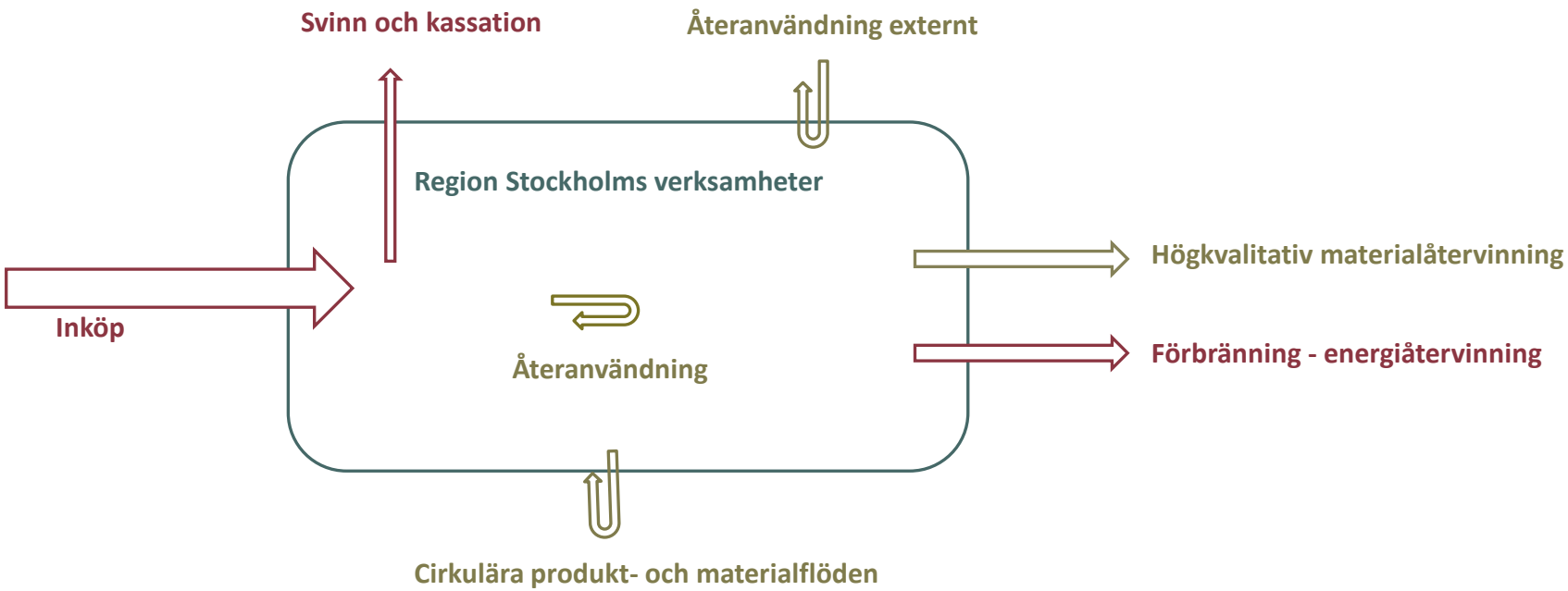
- Minska onödiga plastprodukter och främja övergång till flergångsartiklar där det är möjligt.
- Kravställning ökad andel biobaserad plast i upphandling.

Projekt Gröna kvinnokliniken 2022-2023.

- Verktyg uppföljning av miljömässig och ekonomisk besparing av minskning av onödiga produkter i operations-set.
- Översyn av ingrepp som kan ske i mottagning istället för operationssal. Potential att minska förbrukningsmaterial, öka antal ingrepp per dag, minska kostnader.

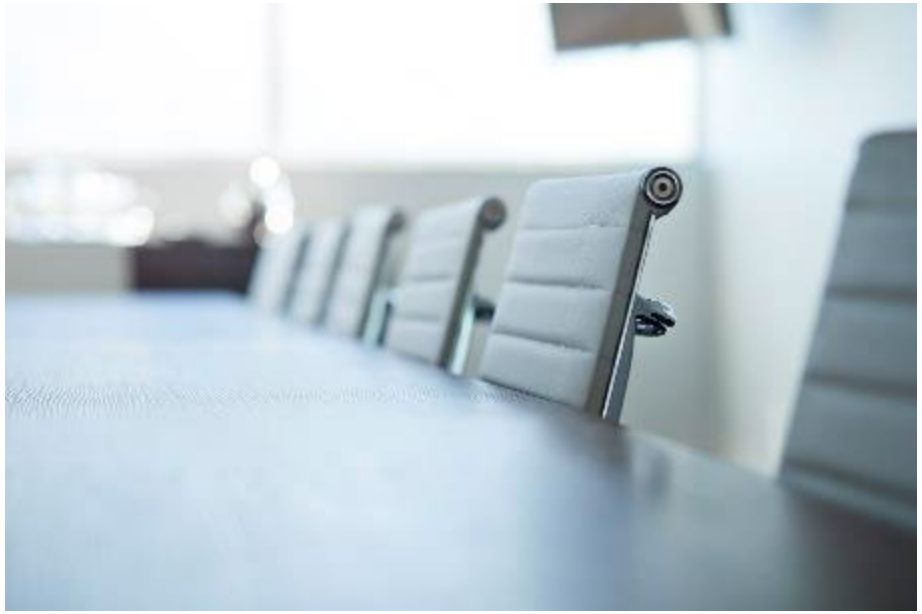

2. INTERNA PROCESSER FÖR ÖKAD RESURSEFFEKTIVITET OCH CIRKULARITET

2. INTERNA PROCESSER FÖR ÖKAD RESURSEFFEKTIVITET OCH CIRKULARITET

- Mobiltelefoner
- Kontorsmöbler och inventarier
- Hemarbetsplats

Potential:
-Stor potential att återanvändas - ekonomiska och miljömässiga vinster samt ökad robusthet.
-Lokala lösningar finns - hitta regionövergripande lösningar.

Utmaningar:
-Produktflöden ej mätbara idag.
-Oklart vad verksamheterna får göra och inte ur ett juridiskt perspektiv.

Åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkularitet:

- Arbetsgruppen för cirkularitets-projekt (innovation, strategiskt inköp och regional utveckling) tar vidare frågan och inkluderar kategoriansvariga och andra interna funktioner.
- Juridisk vägledning för återanvändning klar Q1 2023.

3. BEFINTLIGA CIRKULÄRA FLÖDEN - TVÄTT- OCH TEXTILSERVICE

Potential:
-Stor potential att öka resurseffektiviteten, minska miljö- och klimatpåverkan och nyinköp av textilier, samt att minska kostnader

Utmaningar:
-Flergångstextilier kasseras i genomsnitt efter 40 tvättar men är tillverkade för att klara 100 tvättar
- Stor andel svinn och onormal kassation
- Reparationer kostar i vissa fall mer än att köpa in nytt.

Svinn 2021: 294 000 textilier (88 ton textil)

Kostnad: 23 000 000kr

Region Stockholms verksamheter står för hälften av kostnaden för svinn.

Onormal kassation 2021: 52 000 textilier (15 ton)

Kostnad: 7 600 000 kr

Åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkularitet:

- Innovationsprojekt SÖS
- Samverkan med verksamheterna och Textilia för att minska svinn och onormal kassation, förlänga livslängden på textilierna- reparation och upcycling

3. BEFINTLIGA CIRKULÄRA FLÖDEN - HJÄLPMEDEL

Potential:

- Potential att öka resurseffektivitet och cirkularitet och på så sätt minska miljö- och klimatpåverkan från nyinköp av hjälpmedel, samt att bidra till ökad robusthet
- Lång erfarenhet av arbete med cirkularitet av hjälpmedel

Utmaningar:

- Bashjälpmedel omfattas inte i ett cirkulärt flöde idag
- Logistisk utmaning att samla in alla hjälpmedel
- Stort och komplext område

Åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkularitet:

- Förslag att tillsätta en separat utredning som ser över hela området hjälpmedel och möjligheten till ökad cirkularitet och resurseffektivitet.

POTENTIAL FÖR CIRKULÄR TJÄNSTEUTVECKLING OCH UPPHANDLING

INTEGRATION I DET KATEGORISTYRDA INKÖPSARBETET

1. Processer och produktflöden inom hälso- och sjukvårdsverksamhet
-Cirkulär hantering av skyddsförkläden och handskar, via upphandling

2. Interna processer för ökad resurseffektivitet och cirkularitet
-Cirkulär hantering av mobiltelefoner och kontorsmöbler, via interna processer eller cirkulär tjänsteutveckling

3. **Processer inom befintliga cirkulära flöden – tvätt- och textilservice/hjälpmedel**
-Potential att via avtalskrav skapa incitament till förlängd livslängd av produkter inom befintliga cirkulära flöden, exempelvis genom hög kvalitet, reparation och rekonditionering

Region Stockholm

SAMMANFATTNING – ÖKAD CIRKULARITET OCH RESURSEFFEKTIVITET

Potential:

- Stor potential för kostnadsbesparingar, ökad robusthet, minskad miljö- och klimatpåverkan
- Stor potential att arbeta med cirkularitet i det kategoristyrda inköpsarbetet där ett helhetsperspektiv nås över rutiner, arbetssätt, dialog med marknaden, affärsmodeller och upphandling
- Till stor del en intern omställning, här har vi rådighet
- Stort intresse för frågan inom regionen

Utmaningar:

- Brist på data och systemstöd för att kartlägga och följa upp produkt- och materialflöden
- Omställning krävs både gällande normer och hur organisationen upphandlar och förvaltar produkter
- Vissa produktflöden kräver samarbete hela värdekedjan för att bli mer cirkulära
- Besparingskrav och prisökningar gör att implementering och finansiering av långsiktiga cirkulära lösningar kan bli utmanande

TACK!